

แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

Guidelines for the Development of the School Administrators' Skills in the Digital Era Under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2

กฤษกร บัวขวา^{1*}, อำนาจ ชนะวงศ์², จิราพร วิชระโภชน³

Gitsagron Buakwa^{1*}, Amnaj Chanawongse², Jiraporn Witcharapote³

(Received: 2024-02-20; Revised: 2023-02-28; Accepted: 2024-03-02)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น
เขต 2 และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษา
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู
จำนวนทั้งสิ้น 302 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 34 คน และครูผู้สอน จำนวน 268 คน กำหนด
ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปรียบเทียบตาราง Krejcie and Morgan แล้วใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล แบบมาตราประมาณค่า 5
ระดับ 5 ด้าน 30 ข้อ ที่มีลักษณะตอบสนองคู่ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 มีค่า
อำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.56 - 0.91 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะ
ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยสัมภาษณ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และประเมินแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหาร
สถานศึกษายุคดิจิทัล ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และแบบประเมินความเหมาะสม
และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ค่าดัชนีความสอดคล้อง
อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยาการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

¹Lecturer, Educational Administration Program, Faculty of Education and Liberal Arts, College of Asian Scholars

²Lecturer, Educational Administration Program, Faculty of Education and Liberal Arts, College of Asian Scholars

³Lecturer, Curriculum Development and Learning Science Program, Faculty of Education and Liberal Arts, College of Asian Scholars

Corresponding author, E-mail: Gitsagron1981@gmail.com

และใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล และทักษะทางด้านเทคนิค

2. แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีทั้งหมด 5 ด้าน 15 แนวทาง ได้แก่ 1) ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด มี 3 แนวทาง 2) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มี 3 แนวทาง 3) ทักษะทางด้านเทคนิค มี 3 แนวทาง 4) ทักษะทางการสอน มี 3 แนวทาง และ 5) ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ มี 3 แนวทาง ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา, ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา, ยุคดิจิทัล

Abstract

The objective of this research were to 1) study the current condition, desirable condition and essential needs administrative skills of school administrators in the digital age. Affiliated with Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2. and 2) Study ways to develop skills of school administrators in the digital age. Affiliated with Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2, it was a mixed methods research divided into 2 phases. The 1st phase; study the current condition, desirable condition, and essential needs administrative skills of school administrators in the digital age. Affiliated with Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2, the sample group was 302 school administrators and teachers, classified as 34 school administrators and 268 teachers. determining the sample size by comparing the Krejcie and Morgan table and using Stratified random sampling. The research instruments, including Questionnaire on administrative skills of school administrators 5 levels of Rating Scale, 5 sides, 30 questions with Dual-Response Format has Index of Item Objective Congruence: IOC between 0.80 - 1.00. Index of discrimination of 0.56 -0.91 and reliability equal to 0.95. Phase 2; Study ways to develop skills of school administrators in the digital age. Affiliated with Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2. By interviewing 7 experts and evaluating the guidelines by 9 experts, Acquired by purposive sampling. The research Instrument was a semi-structured interview on administrative skills of school administrators has Index of Item Objective Congruence: IOC between 0.80 - 1.00 and the appropriateness assessment form. The possibility of the ways to develop skills of school administrators in the digital age. Affiliated

with Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2. It had Index of Item Objective Congruence: IOC between 0.80-1.00, Statistics used to data analysis; including frequency, percentage, mean, standard deviation and using the Modified Priority Needs Index (PNI modified) technique to prioritize the needs

The research results showed that

1. Skills of school administrators in the digital age. Affiliated with Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2, the current condition is at a high level. The overall desirable condition is at the highest level. The essential needs administrative skills of school administrators in the digital age. Affiliated with Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2, the top 3 values are the top 3, including the skills. Technology and digital skills And technical skills

2. The ways to develop skills of school administrators in the digital age. Affiliated with Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2, there were 5 aspects, 15 guidelines, including 1) There were 3 approaches to thinking skills 2) There were 3 approaches to technological skills and use of digital. 3) Technical skills have 3 approaches 4) Teaching skills had 3 approaches, and 5) Relations skills had 3 approaches. The results of the ways to develop skills of school administrators in the digital age. Affiliated with Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 2, overall, was the most appropriate at the level, and the possibility was at the highest level.

Keywords: Guidelines for the development, The school administrators' skills in the digital

บทนำ

ในยุคการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นโลกยุคดิจิทัลซึ่งส่งผลอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิต รวมถึงการเรียนรู้ ลักษณะการเป็นโลกยุคดิจิทัล 1) โลกที่ไร้พรมแดน คือ การไม่มีขอบเขตที่แท้จริงในการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และสารสนเทศ 2) โลกที่แคบลง คือการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วมากขึ้น ประหยัด และมีประสิทธิภาพมากขึ้น 3) โลกที่หมุนเร็วมากขึ้น คือ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์มีความหลากหลายและสะดวกยิ่งขึ้น (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) สอดคล้องกับคำกล่าวของ ปาณีสร์ ชุมภูยาละ (2563) ที่กล่าวว่า ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และวิทยาการต่าง ๆ ส่งผลให้ประเทศต้องเร่งพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาภายในประเทศ เพื่อพัฒนาศักยภาพประชากรภายในประเทศในการเตรียมความพร้อมที่จะแข่งขันในเวทีระดับโลก การศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ให้ก้าวหน้า ประเทศใดที่ประชากรได้รับการศึกษาที่เหมาะสมและทั่วถึงประเทศนั้นก็ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเกือบทุกด้าน ผลการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ กระทบทั้งทางบวกและทางลบ แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทาย จากกระแสโลก ซึ่งสอดคล้องกับ ญัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีทางการศึกษามีบทบาท สำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการบริการการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 รวมทั้งสถานศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับ

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้สถานศึกษาต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการศึกษาที่ดี และมีประสิทธิภาพ ต้องรู้จักเรียนรู้ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้มีคุณภาพ มีการบริหารงานที่ทันสมัย เหมาะสม ซึ่งการบริหารงานให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้นั้นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีทักษะการบริหารที่ดี มีความรู้ ความสามารถ มีความเข้าใจในหลักการของการบริหาร สามารถขับเคลื่อนภาคส่วนอื่นๆ ให้มีความพร้อมในการ เข้าสู่ความเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีคุณภาพ การบริหาร (administration) เป็นกระบวนการของผู้บริหารในการดำเนินงานตามภารกิจหรือกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับ อนิรุทธิ์ ออมแก้ว และ สุทธิวรรณ ตันติรจนวงศ์ (2562) ได้กล่าวว่า ทักษะการบริหาร คือความรู้ ความสามารถและการกระทำ ผู้บริหารที่เป็นผู้นำจึงควรจะต้องมีทักษะด้านต่าง ๆ เพื่อการวางแผน การกำหนด นโยบายการประสานงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือภายในหน่วยงาน และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องถ้าผู้บริหาร มีทักษะด้านต่าง ๆ และใช้ทักษะตามความสามารถที่มีอยู่จะทำให้ได้รับความรัก ความศรัทธาจากผู้ร่วมงาน และคนอื่น ๆ ทั่วไปเป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นในการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการ มีการพัฒนาทักษะความรู้และสั่งสมทักษะประสบการณ์ กำหนดเป้าหมาย และการวางแผนในการทำงาน เพื่อนำมาซึ่งความสำเร็จจุล่งในการปฏิบัติงาน การยอมรับจากบุคคลภายใน และนอกสถานศึกษา มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรงและเชื่อถือได้

การพัฒนาที่ยั่งยืนและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต เป็นแนวทางในการ จัดการศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบาย ที่สำคัญในการพัฒนา ดังนี้ นโยบายที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ นโยบาย ที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษา ที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นโยบายที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ การศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ซึ่งการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการบริหารที่สอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อจะได้รับการมือและออกแบบการจัดการ เรียนรู้ที่เหมาะสม ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ มาใช้ ให้มีความโดดเด่นแตกต่าง จากสถานศึกษาอื่น ๆ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ผลักดันให้ครูและนักเรียนคิดค้น นวัตกรรมการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง จนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมได้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ที่หลากหลายน้อมรับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ เพื่อนำไปสู่การบริหารงาน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ธนวัฒน์ สุวรรณเหล่า, 2564) สอดคล้องกับแนวความคิด (Katz, 2005) ที่กล่าวไว้ว่า ทักษะจำเป็นของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จมี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเทคนิควิธี ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคการคิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนกำหนดนโยบาย และทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน 2) ด้านมนุษย์สัมพันธ์ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ ยอมรับนับถือ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน และ 3) ด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน เข้าใจกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีทั้งความรู้และทักษะการบริหารควบคู่กันไป อีกทั้งวิธีการจัดการแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ของผู้บริหารในสถานศึกษาคือเครื่องชี้วัดระดับความรู้ความสามารถต่าง ๆ ที่มีอยู่มาปรับประยุกต์ใช้

ซึ่งเรียกรวม ๆ ว่า “ทักษะ” หรือกล่าวได้ว่า “สถานศึกษาใด ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีทักษะในการบริหาร” ดังคำกล่าวของ ผ่องพรรณ พลราช (2560) ที่กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารเป็นความสามารถในการบริหารงาน การแก้ไขปัญหาของผู้บริหารตามความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ โดยอาศัยทรัพยากร บุคคล และกระบวนการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และคำกล่าวของ โชคชัย นาไชย (2559) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีทักษะการบริหาร มีความรู้ความสามารถและการกระทำ ผู้บริหารที่เป็นผู้นำจึงควรจะต้องมีทักษะด้านต่าง ๆ เพื่อการวางแผน การกำหนดนโยบายการประสานงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือภายในหน่วยงาน เพราะการที่บุคคลจะเป็นผู้ที่บริหารคนอื่นได้นั้น นอกจาก ความรู้และการปรับประยุกต์ความรู้มาสู่การปฏิบัติงานหรือที่เรียกว่า “ทักษะการบริหาร” แล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีปัจจัยอีกบางประการอยู่ในตัวเอง ซึ่งปัจจัยเหล่านั้นต้องเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ ปัจจัยเหล่านั้นต้องสามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับนับถือ ซึ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานี้ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคนจะมีและใช้ไม่เท่ากันนำไปสู่ปัญหาในการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาบางแห่งมีการบริหารเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากเป็นที่เชื่อถือและศรัทธาจากผู้ปกครองและชุมชน สถานศึกษาบางแห่งขาดประสิทธิภาพในการบริหารซึ่งมีปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาดังกล่าวอยู่หลายประเด็น แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดอยู่เป็นหนึ่ง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคนที่จะแสวงหาให้ได้มา ซึ่งความรู้ความสามารถ และทักษะเพื่อทำให้สามารถบริหารงานอย่างผู้บริหารมืออาชีพได้ (Runcharoen, 2010)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาและใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญทำให้การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

วิธีการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยจึงกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์ให้ได้มาซึ่งกรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาต่าง ๆ เพื่อทำการสังเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ประกอบด้วย พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ (2561); จรรยาพร ธรณินทร์ (2550); Yang (2011); Weigel (2012); Hoyle English and Steffy (2005); Katz (2005); Drake and Roe (1986); Harris (1985); Griffin (1984); and Sergiovanni (1983) นำมาซึ่งกรอบแนวคิดในการวิจัยต้องประกอบด้วยองค์ประกอบของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางการสอน และทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 158 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,266 คน รวมทั้งสิ้น 1,424 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ปีการศึกษา 2566

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ปีการศึกษา 2566 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 34 คน และครูผู้สอน จำนวน 268 คน รวมทั้งสิ้น 302 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 302 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ที่มีลักษณะตอบสนองคู่ (Dual – Response Format) โดยมีคำถามครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ทั้ง 5 ด้าน 30 ข้อ ได้แก่ ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ 6 ข้อ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด 6 ข้อ ทักษะทางด้านเทคนิค 6 ข้อ ทักษะทางการสอน 6 ข้อ และทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 6 ข้อ กำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของ Likert (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ซึ่ง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ตั้งแต่ 0.56 - 0.91 มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

4.2 ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ที่ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์จัดลำดับความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority needs index) โดยใช้สูตร PNI_{Modified} (สุวิมล รุ่งวงวนิช, 2562)

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

ขั้นตอนที่ 1 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรืออาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามเกณฑ์ในการกำหนดผู้ทรงคุณวุฒิ จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปในด้านการบริหารการศึกษา ด้านการวิจัย ด้านการวัดและประเมินผล หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรืออาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structure interview) โดยผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการศึกษจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล จัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ที่มีค่า PNI_{Modified} เฉลี่ยสามลำดับสุดท้ายมากำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ การหาค่าคุณภาพโดยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2565) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0 จากนั้นปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้มีความเหมาะสมและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการสัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนด

2. ผู้วิจัยติดต่อประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนัดหมาย วัน เวลาและสถานที่ในการเข้า สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ในประเด็นที่กำหนดจากแบบสัมภาษณ์ ตามวันที่กำหนด
4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นร่างแนวทางต่อไป
 - ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
 1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากระดับมากที่สุด ถึงระดับน้อยที่สุด
 2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยศึกษาขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล การกำหนดประเด็นคำถามให้ครอบคลุมทุกด้านที่ต้องการประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมายข้อมูล และการเสนอข้อค้นพบ
 3. ร่างแบบประเมิน โดยนำร่างแนวทางที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาสร้างแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของร่างแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ลักษณะข้อความแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ
 - ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นข้อความปลายเปิด ในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางเพิ่มเติม
 4. เสนอแบบประเมินต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำด้านความถูกต้องความเหมาะสมของภาษาและถ้อยคำที่ใช้
 5. นำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) พร้อมทั้งขอข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และพบว่าทุกข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00
 6. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งจัดพิมพ์แบบประเมินต้นฉบับที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูล
 7. การเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประเมิน โดยคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิแบบเฉพาะเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาหรือการบริหารการศึกษา ไม่น้อยกว่า 3 ปี ขึ้นไป สำเร็จการศึกษาทางการบริหาร การศึกษา หรือสาขาทางการศึกษาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาและการจัดการศึกษา
 8. สรุปแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
 9. การวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างแนวทาง โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยภาพรวม มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNIModified = 0.2110 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด รองลงมา ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางการสอน และทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ รายละเอียด ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

องค์ประกอบ ทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษายุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการ จำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	PNI modified	ลำดับ ที่
1. ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์	4.01	0.68	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	0.1734	5
2. ทักษะทางด้าน ความคิดรวบยอด	3.70	0.59	มาก	4.69	0.48	มากที่สุด	0.2710	1
3. ทักษะทางด้านเทคนิค	3.90	0.60	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	0.2110	3
4. ทักษะทางการ สอน	3.93	0.70	มาก	4.64	0.48	มากที่สุด	0.1819	4
5. ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล	3.87	0.61	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	0.2180	2
รวม	3.88	0.63	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด	0.2110	-

2. แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีทั้งหมด 5 ด้าน 15 แนวทาง ได้แก่

ด้านที่ 1 ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ พัฒนาทักษะการคิด เพื่อให้สามารถวินิจฉัยปัญหา

อย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ 2) ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองโดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะด้านการวิจัย ผักผ่อนการวิเคราะห์ปัญหา การตีความจากสถานการณ์ต่าง ๆ และการแปลความหมายข้อมูล และ 3) ผักผ่อนการวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย สภาพปัญหา ความต้องการของสถานศึกษาโดยใช้หลักการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC วิเคราะห์แนวโน้มความก้าวหน้าทางดิจิทัลที่ทันสมัย ความเหมาะสมกับการนำมาใช้บริหารจัดการศึกษาดังผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

“...อบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งศึกษาจากผู้มีประสบการณ์ หรือพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และนำสิ่งที่ได้มาสรุปความคิดรวบยอดว่าสิ่งที่ได้นั้นเกิดการพัฒนาด้านใดบ้าง...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 10 มกราคม 2567: การสัมภาษณ์)

ด้านที่ 2 ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) แต่งตั้งบุคลากรในโรงเรียนที่ทำหน้าที่ในการควบคุม ดูแล จัดทำ รวบรวม พัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทั้งสถานศึกษา 2) ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อหากลยุทธ์ในการของบประมาณสนับสนุนเพื่อจัดหา และผลิตสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ครอบคลุมทั้งสถานศึกษา และ 3) จัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผักผ่อนพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรจนเกิดทักษะความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระดับสูง อย่างมีอาชีพ ดังผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

“...ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 9 มกราคม 2567: การสัมภาษณ์)

ด้านที่ 3 ทักษะทางด้านเทคนิค มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินจัดกิจกรรมถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อสรุปองค์ความรู้และนำมากำหนดนโยบาย และระเบียบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา 2) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนจากบุคลากรที่ประสบความสำเร็จเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย บทบาท หน้าที่ของสถานศึกษา และ 3) ผู้บริหารสนับสนุน ส่งเสริม การทำงานเป็นทีมและให้ความสำคัญกับบุคลากรโดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิด และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ดังผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

“...ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนจากบุคลากรที่ประสบความสำเร็จด้านต่าง...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 11 มกราคม 2567: การสัมภาษณ์)

ด้านที่ 4 ทักษะทางด้านการสอน มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรที่ทันสมัยสอดคล้องกับภารกิจ สังคม และชุมชน 2) พัฒนาระบบสารสนเทศ สร้างเครื่องมือในการกำกับติดตามที่ทันสมัย ในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา เพื่อผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และ 3) จัดอบรมการออกแบบการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการสอนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากร เพื่อให้สามารถสร้างสื่อการสอนด้วยตัวเอง อบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

“...ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอน ในยุคปัจจุบัน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 9 มกราคม 2567: การสัมภาษณ์)

ด้านที่ 5 ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) จัดอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากร มีกลยุทธ์ในการเสริมสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันภายในสถานศึกษา 2) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้และฝึกปฏิบัติการใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล รูปแบบต่าง ๆ ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงานของราชการ และ 3) พัฒนาระบบ และเครื่องมือ เพื่อช่วยสร้างแรงจูงใจในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่องส่งเสริมความก้าวหน้าในสายอาชีพ พัฒนาทักษะที่มีอยู่หรือเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะใหม่ๆ ที่ทันสมัย ดังผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

“...ส่งเสริมให้ผู้บริหารได้ใช้ทักษะการสื่อสารในการแสวงหาความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับเครือข่ายต่างๆ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 9 มกราคม 2567: การสัมภาษณ์)

ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 5 ด้าน 15 แนวทาง มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในการนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87, S.D.=0.27$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.19$) รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด	4.80	0.45	มากที่สุด	4.86	0.18	มากที่สุด
2. ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.93	0.16	มากที่สุด	4.86	0.31	มากที่สุด
3. ทักษะทางด้านเทคนิค	4.95	0.15	มากที่สุด	4.95	0.15	มากที่สุด
4. ทักษะทางการสอน	4.81	0.33	มากที่สุด	4.86	0.18	มากที่สุด
5. ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์	4.86	0.30	มากที่สุด	4.93	0.15	มากที่สุด
โดยรวม	4.87	0.27	มากที่สุด	4.89	0.19	มากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จากผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งที่ผ่านมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการระบาดในวงกว้างอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่ระบาดในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้อย่างสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ชุมชน มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้ความสอดคล้องกับการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล โดยใช้กลยุทธ์ในการบริหารงานใช้ทักษะทางการสอน ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่างเฉลียวฉลาด มีทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ มีเทคนิคและทักษะในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เป็นผู้บริหารยุคใหม่ที่ให้ความสำคัญกับการคิดเชิงระบบที่นำไปสู่การทำงานอย่างเป็นระบบซึ่งจะเป็นผลดีต่อการบริหารงานอย่างยิ่ง ผู้บริหารที่มีความคิดรวบยอดสามารถระดมความคิดจากบุคลากรในโรงเรียน เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดหรือวางแผนทางโครงการหรือกิจกรรมต่าง รวมทั้งดำเนินการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นไปตามที่วางแผนกลยุทธ์ไว้ให้มากที่สุด ดังคำกล่าวของ Katz (2005) ที่ว่า การที่ผู้บริหารมีทักษะการบริหาร มีความสามารถในการบริหารงาน เพื่อความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย ทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านคตินิยม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนวัฒน์ สุวรรณเหล่า (2564) ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุวรรณ เขียวน้ำชุ่ม (2563) ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษา สภาพที่พึงประสงค์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีความคิดเห็นต่อสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องมีทักษะเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศโดยการมีวิสัยทัศน์ในการใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีและสารสนเทศให้เกิดประโยชน์โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มในการบริหารจัดการสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีและสารสนเทศใหม่ ๆ มาสร้างความโดดเด่นที่แตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ให้ประสบการณ์ที่เหนือความคาดหมายกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมการทำงานวัฒนธรรมองค์กร ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ผลักดันให้ครูและผู้เรียนคิดค้นนวัตกรรมการบริหารจัดการและนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันทั้งทางด้านกายภาพ ชีวภาพ สังคม และความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสิ่งผลกระทบเป็นอย่างมากต่อภาคการศึกษา ทั้งนี้หากมองอีกมุมหนึ่งถือได้ว่าเป็นโอกาสที่ภาคการศึกษาจะได้เรียนรู้โลกแห่งเทคโนโลยีอย่างเต็มตัว จะต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนวัฒน์ สุวรรณเหล่า (2564) ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุวรรณ เขียวน้ำ

ซุ่ม (2563) ผลการวิจัย พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องงานวิจัยของ ศรีัญญา น้อยพิมาย (2562) ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารของบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาค้นคว้าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยภาพรวม มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNIModified = 0.2110 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด รองลงมาทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางการสอน และทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ ที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะว่า ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับคำกล่าวของ Katz (2005) ที่ว่า การที่ผู้บริหารมีทักษะการบริหาร มีความสามารถในการบริหารงาน เพื่อความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย ทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านคตินิยม และสอดคล้องกับคำกล่าวของ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560) ให้กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีทักษะการบริหาร มีความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร ในการบริหารงานออกให้เห็นต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องใน 5 ทักษะ ดังนี้ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางการสอน และทักษะทางด้านความรู้ ความเข้าใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ เขียวน้ำซุ่ม (2563) ที่พบว่า ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล

2. แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีทั้งหมด 5 ด้าน 15 แนวทาง ได้แก่ 1) ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด มี 3 แนวทาง 2) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มี 3 แนวทาง 3) ทักษะทางด้านเทคนิค มี 3 แนวทาง 4) ทักษะทางการสอน มี 3 แนวทาง และ 5) ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ มี 3 แนวทาง ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวมมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ ในการพัฒนาแนวทางผู้วิจัยได้มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ทั้งเชิงปริมาณโดยการแจกแบบสอบถามผู้บริหารและครูที่เป็นข้อมูลที่แท้จริงในบริบทปัจจุบัน และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิที่ประสบการณ์ตรงในพื้นที่ เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาบุคลากร และเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะของผู้บริหารโดยเฉพาะทักษะของผู้บริหารในยุคดิจิทัล ซึ่ง ผู้บริหารจะต้องมีทักษะการบริหาร มีความรู้ ความสามารถและการกระทำ ผู้บริหารที่เป็นผู้นำจึงควรจะต้องมีทักษะด้านต่างๆ เพื่อการวางแผน การกำหนดนโยบายการประสานงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือภายในหน่วยงาน เมื่อนำแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จึงอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปในอนาคต สอดคล้องกับคำกล่าวของ Katz (2005) ที่กล่าวว่า ทักษะที่ผู้บริหารใช้ในการบริหารงาน เพื่อความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย ทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านคตินิยม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรีัญญา น้อยพิมาย (2562) พบว่า แนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามการจัดลำดับความต้องการจำเป็น

อันดับแรก ได้แก่ (1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว นำความประสบการณ์ที่มีมาประยุกต์ใช้ประกอบกับข้อมูลการตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพมีการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม (2) ทักษะด้านการสอน ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาครูให้สามารถทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานโดยการวัดประเมินผล นิเทศ กำกับ ติดตาม การเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบสามารถจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภารกิจ สังคม และชุมชน (3) ทักษะด้านเทคนิควิธีผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมความคิด นำวิธีการทำงานแบบร่วมมือมาใช้เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน มีเทคนิคในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติที่หลากหลาย สามารถจัดหาเครื่องมือและทรัพยากรในการบริหารได้อย่างเพียงพอกับความต้องการ คำสำคัญ ทักษะการบริหารผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา (2564) พบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 2 ได้แก่ 1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ผู้บริหารสถานศึกษานำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการสื่อสารของหน่วยงานราชการในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน 2) ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้และการสอนมีการส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เป็นการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอนอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอดและความคิดสร้างสรรค์ผู้บริหารสถานศึกษาให้ขวัญและกำลังใจเมื่อความคืบหน้าบรรลุเป้าหมายการแสดงความยอมรับโดยการมอบรางวัลการให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) ทักษะด้านความรู้ความเข้าใจมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนและถือเป็นข้อปฏิบัติร่วมกันที่ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ใช้ไอซีทีเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 5) ทักษะด้านเทคนิคทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัลมีการประกวดนวัตกรรม เพื่อการเรียนการสอนภายในและภายนอก เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อการพัฒนาแนวทางที่ตรงกับความต้องการ และจำเป็นที่สุดในปัจจุบัน ดังนั้น แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการร่วมมือกันดำเนินการ

1.2 หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล อันจะเกิดประโยชน์ต่อระบบการศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยติดตามผลการนำสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามผลการนำความรู้ ความเข้าใจและทักษะปฏิบัติการไปใช้อย่างคงทนและพัฒนาต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เพื่อวางกรอบหรือกำหนดช่วงเวลาในการพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จรรยาพร ธรณินทร์. (2550). ทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพสำหรับนักบริหารระดับสูง, *ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. 27(4), 7.
- โชคชัย นาไชย. (2559). ทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธนวัฒน์ สุวรรณเหล่า. (2564). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล. (2563). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปานัสม์ ชุมภูยาละ. (2563). แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุตรดิตถ์เขต 2. *วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษาและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์*, 10(1), 131-144.
- ผ่องพรรณ พลราช. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). ภาวะผู้นำกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. *วารสาร มจร.การพัฒนาสังคม*. 2(1), 20-29.
- ศรัณญา น้อยพิมาย. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2565). *การวัดผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 6). ประสานการพิมพ์.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
- สุวิมล ว่องวานิช (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จารุวรรณ เขียนน้ำชุม. (2563). *สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัย นครพนม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2563*, <http://www.mathayom9.go.th>

- อนิรุทธิ์ อมรแก้ว และสุพธิวรรณ ตันติจรนวงศ์. (2562). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. *รายงานการประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 9*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Drake, T. L., and Roe, W. H. (1986). *The principal ship*. New York: Macmillan.
- Griffin, R. W. (1984). *Management* (5th ed.). Mifflin.
- Harris, B. M. (1985). *Supervisory Behavior in Education*. (2nd ed). Prentice-Hall.
- Hoyle, J. R., English, F. W. and Steffy, B. E. (2005). *Skills for Successful 21st Century School Leaders: Standards for Peak Performers*. American Association of School Administrators.
- Katz, R. L. (2005). Skills of an effective administrators. *Harvard Business Review*, 30, 45-161.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610.
- Runcharoen, T. (2010). *School administration in education reform era*. Thana Place.
- Sergiovanni, T. J., and Moore, J. H. (1983). *Schooling for tomorrow dancing reforms to Issue that count*. Allyn and Bacon.
- Weigel, R. (2012). *Management Skills for the 21st century: Avis Gaze/ preparing school Leaders: 21st century Skills and Nation Association of secondary school principals*. [n.p.].
- Yang, P. (2011). *A Literature Review of the Skills Pequired by 21st Century School Administrators*. Athbasca University.